

Usnesení

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce Z. B., zastoupeného JUDr. Evou Matyášovou, advokátkou v Praze 3, Lucemburská 3, proti žalovanému Finančnímu ředitelství pro hlavní město Prahu, Praha 1, Štěpánská 28, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2003, čj. FŘ–3721/13/03, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2005, čj. 9 Ca 125/2004 - 60,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce se přiznává odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 7. 2005, čj. 9 Ca 125/2004 - 60, zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2003, čj. FŘ–3721/13/03.

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu včasnou kasační stížností a současně požádal o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti. Z připojeného spisu ve skutkově související věci vedené Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 1 Afs 199/2006 bylo zjištěno, že stěžovatel k výzvě soudu doplnil svou žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti takto: uvedl především, že jeho nepříznivá majetková situace trvá. Výkon rozhodnutí dosud nebyl realizován a stěžovateli není známo, že by byly učiněny právní úkony k jeho nařízení. Řízení v této věci, které začalo již vydáním původních platebních výměrů v roce 1999, stěžovatele velmi omezilo v jeho podnikatelské činnosti, kterou byl nucen téměř pozastavit, a poznamenalo jej i zdravotně. V současné době se stěžovatel hodlá zaevidovat na úřadu práce, když se mu dosud nepodařilo získat zaměstnání vlastními silami. Téměř veškeré náklady na domácnost stěžovatele jsou financovány z příjmu stěžovatelovy manželky, která je zaměstnána jako účetní. Jediným majetkem stěžovatele a jeho manželky je byt v panelovém domě a dům zděděný po rodičích, na obou nemovitostech vázne soudcovské zástavní právo zřízené na návrh Finančního úřadu pro Prahu – Jižní Město. Výkonem rozhodnutí by rodina stěžovatele přišla o možnost bydlení a pozbyla i domku po rodičích, k němuž má stěžovatel citový vztah a do jehož rekonstrukce po mnoho let investoval, tržní nájemné by pak manželé nebyli schopni hradit z jediného platu. Stěžovatel zdůraznil, že vyměřenou částku spotřební daně nikdy nevydělal ani neinkasoval od spotřebitelů (neúčtoval ji přitom zcela vědomě, vycházející z celního zařazení výrobku stanoveného Ministerstvem financí – Generálním ředitelstvím cel) a tato částka proto v žádném případě neodráží finanční situaci stěžovatele. Pouze v počátcích podnikání využil stěžovatel příležitosti k výrobě prostředků do vstřikovačů, později zjistil, že výroba je nerentabilní, a ukončil ji. Je zřejmé, že neprodleným výkonem napadených rozhodnutí by mu byla způsobena závažná újma. Stěžovatel svá tvrzení doložil kopií Přiznání k dani

z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2004 a 2005 a originálem potvrzení o výši mzdy jeho manželky za období leden až září 2006.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Užije přitom přiměřeně § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přiznává odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu a přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud připomíná, že důvody žádosti o přiznání odkladného účinku jsou odlišné od důvodů kasační stížnosti. Zatímco v kasační stížnosti stěžovatel uvádí důvody, pro které je rozhodnutí nezákonné, v žádosti o odkladný účinek zdůvodňuje, proč by měl být účinek rozhodnutí městského soudu odložen do meritorního rozhodnutí věci. Vliv rozsudku městského soudu na právní sféru stěžovatele by musel být zcela mimořádný a jeho důsledky by musely být spojeny právě s okamžitým výkonem rozhodnutí, kterému by proto bylo třeba předejít.

Stěžovatel žádost o přiznání odkladného účinku odůvodnil nedostatkem finančních prostředků. V současné době nepodniká ani jinak nepracuje a veškerý příjem jeho rodiny tvoří pouze manželčina mzda. Na nemovitostech, které stěžovatel s manželkou vlastní, vázne soudcovské zástavní právo, stěžovatel tak zjevně nemá prostředky na zaplacení dlužné daně, jejíž výše – i bez nutnosti podrobných srovnání – výrazně převyšuje roční příjem běžné rodiny.

Jak již bylo uvedeno shora, podmínkou pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je hrozba nenahraditelné újmy způsobené stěžovateli v důsledku napadeného rozhodnutí. Pojem nenahraditelné újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., na němž institut přiznání odkladného účinku spočívá, nelze chápat absolutně: přísně vzato je totiž téměř každá újma jistým způsobem nahraditelná. Za nenahraditelnou újmu je tak třeba považovat takovou, již lze nahradit jen s nepřiměřenými náklady či s vynaložením takového úsilí, jež nelze rozumně žádat. Právě takové újmy se důvodně obává stěžovatel pro případ, že by na jeho majetek byl veden výkon rozhodnutí a stěžovatel by poté v přezkumném soudním řízení uspěl. Výkonem rozhodnutí na částku výrazně převyšující souhrn příjmů stěžovatelovy rodiny i hodnoty případného zpeněžitelného majetku by totiž stěžovatel byl připraven o své základní materiální zázemí, což by bylo o to tíživější, že stěžovatel je, jak plyne z jeho podání, dlouhodobě nemocen a dosud nesehnal práci.

Ze samotné povahy právních účinků rozhodnutí stanovícího částku dlužné daně, které toliko konkretizuje stěžovatelovu povinnost, aniž zakládá práva třetím osobám, je zřejmé, že přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob. Konečně přiznání odkladného účinku nebrání ani veřejný zájem. Zájem představovaný žalovaným spočívá ve stanovení a vybrání daně tak, aby nebyly zkráceny daňové příjmy; tento fiskální zájem však nelze absolutizovat už jen s ohledem na to,

že daňové příjmy mohou správcům daně plynout jen od subjektů ekonomicky činných. Výkon napadeného rozhodnutí by stěžovateli s největší pravděpodobností znemožnil jakoukoli samostatnou ekonomickou činnost, a to i do budoucna; naproti tomu přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se nijak nemaří cíl daňového řízení spočívající ve vybrání daně – pouze se tento cíl odkládá. Rovněž skutečnost, že správce daně má ke stěžovatelovým nemovitostem zřízeno zástavní právo, je důvodem k závěru, že vybrání daně nebude správci daně znemožněno či výrazně ztíženo ani do budoucna. Zatímco tedy nepřiznání odkladného účinku a výkon správního rozhodnutí by s sebou nesly trvalé a nevratné likvidační důsledky pro stěžovatele, přiznání odkladného účinku je jen dočasným opatřením, které není v rozporu s fiskálním zájmem státu: odsouvá jen jeho naplnění do doby, kdy bude rozhodnutí stanovící stěžovateli daňovou povinnost přezkoumáno s konečnou platností.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v posuzovaném případě byly všechny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněny. Již nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud poznamenává, že ve skutkově související věci usnesením ze dne 30. 11. 2006, čj. 1 Afs 199/2006 - 53, kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek rovněž přiznal.

Nejvyšší správní soud proto návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyhověl.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu